КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ӨКМӨТҮ — **ПРАВИТЕЛЬСТВО КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ**

БУЙРУК РАСПОРЯЖЕНИЕ

2017-жылдын 3-октябры, № 448-б

Кыргыз Республикасында кургак учукка чалдыгуунун жана өлүмгө учуроонун санын андан ары кыскартуу максатында, «Калкты кургак учуктан сактоо жөнүндө», «Кыргыз Республикасында жарандардын саламаттыгын сактоо жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына, «Кыргыз Республикасынын Өкмөтү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 10-беренесине ылайык:

1. Төмөнкүлөр бекитилсин:

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-2021-жылдарга «Кургак учук-V» программасы, 1-тиркемеге ылайык;
- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-2021-жылдарга «Кургак учук-V» программасын ишке ашыруу боюнча иш-чаралар планы (мындан ары – Иш-чаралар планы), 2-тиркемеге ылайык.

2. Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги бир айлык мөөнөттө Иш-чаралар планын аткаруу боюнча ведомстволук иш-чаралар планын бекитсин.

3. Кыргыз Республикасынын министрликтери, административдик ведомстволору жана Иш-чаралар планын ишке ашырууга тартылган башка мекемелер:

- Иш-чаралар планынын аткарылышын камсыздоо боюнча толук чараларды көрүшсүн;
- жарым жылдыктын жыйынтыгы боюнча отчеттук мезгилден кийинки айдын 15инен кечиктирбестен Иш-чаралар планын аткаруунун жүрүшү жөнүндө маалыматты Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигине берип турушсун.

4. Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги ар бир жарым жылдыктын жыйынтыгы боюнча отчеттук мезгилден кийинки айдын 25инен кечиктирбестен Иш-чаралар планын аткаруунун жүрүшү жөнүндө топтомо маалыматты Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн Аппаратына берип турсун.

5. Ушул буйруктун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн Аппаратынын социалдык өнүктүрүү бөлүмүнө жүктөлсүн.

6. Ушул буйрук расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

Премьер-министр С.Ж.Исаков

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн Аппараты. Регламент жана иш кагаздарын жүргүзүү бөлүмү №1. Отдел регламента и делопроизводства

141
7
05 10 17

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ӨКМӨТҮ — **ПРАВИТЕЛЬСТВО КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ**

БУЙРУК РАСПОРЯЖЕНИЕ

от 3 октября 2017 года № 448-р

В целях дальнейшего снижения заболеваемости и смертности от туберкулеза в Кыргызской Республике, в соответствии с законами Кыргызской Республики «О защите населения от туберкулеза», «Об охране здоровья граждан в Кыргызской Республике», статьей 10 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Правительстве Кыргызской Республики»:

1. Утвердить:

- Программу Правительства Кыргызской Республики «Туберкулез-V» на 2017-2021 годы согласно приложению 1;
- План мероприятий по реализации Программы Правительства Кыргызской Республики «Туберкулез-V» на 2017-2021 годы (далее – План мероприятий) согласно приложению 2.

2. Министерству здравоохранения Кыргызской Республики в месячный срок утвердить ведомственный план мероприятий по реализации Плана мероприятий.

3. Министерствам, административным ведомствам Кыргызской Республики и другим учреждениям, задействованным в реализации Плана мероприятий:

- принять исчерпывающие меры по обеспечению реализации Плана мероприятий;
- по итогам полугодия, не позднее 15 числа месяца, следующего за отчетным периодом, представлять информацию о ходе выполнения Плана мероприятий в Министерство здравоохранения Кыргызской Республики.

4. Министерству здравоохранения Кыргызской Республики по итогам каждого полугодия, не позднее 25 числа месяца, следующего за отчетным периодом, представлять в Аппарат Правительства Кыргызской Республики сводную информацию о ходе исполнения Плана мероприятий.

5. Контроль за исполнением настоящего распоряжения возложить на отдел социального развития Аппарата Правительства Кыргызской Республики.

6. Настоящее распоряжение вступает в силу со дня официального опубликования.

Премьер-министр С.Дж.Исаков

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн Аппараты. Регламент жана иш кагаздарын жүргүзүү бөлүмү №1. Отдел регламента и делопроизводства

1-тиркеме

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-2021-жылдарга «Кургак учук-V» программасы

I. Учурдагы кырдаалды жалпы баалоо

Кыргыз Республикасы – Дүйнөлүк саламаттык сактоо уюмунун Европа региондук бюросунун маалыматтары боюнча кургак учук оорусу жогорку деңгээлде болгон өлкөлөрдүн бири болуп саналат жана кургак учуктун көпчүлүк дары-дармектерге туруктуу формасынын (мындан ары - КУ-КДТ) жогорку деңгээлиндеги 27 өлкөнүн катарына кирет.

Кургак учукка каршы мурдагы улуттук программаларды ишке ашыруунун жыйынтыгында кургак учук менен ооруган адамдарды диагностикалоо жана дарылоо сапаты жакшыртылган, анын натыйжасында калктын кургак учукка чалдыгуусунун жана өлүмгө учуроосунун деңгээли төмөндөгөн.

Кургак учукка чалдыгуунун көрсөткүчү калктын 100 000 адамына эсептегенде 167,8 учурдан (2001-ж.) 93,4 учурга чейин (2016-ж.) кыскарган, кургак учуктан өлүмгө учуроо калктын 100 000 адамына эсептегенде - 27,0 учурдан (2001-ж.) 5,6 учурга чейин (2016-ж.) азайган. Балдар арасында ооруга чалдыгуунун саны дээрлик төрт эсеге кыскарган: калктын 100 000 адамына эсептегенде 82,2 учурдан (2002-ж.) 20,8 учурга чейин (2016-ж.). Республикада кургак учуктун сезимталдуу формасы менен ооругандарды дарылоонун натыйжалуулугу 80,5 %ды түздү, КУ-КДТ менен ооругандарды дарылоонун натыйжалуулугу – 56,1 %, бул Дүйнөлүк саламаттык сактоо уюмунун сунушталган көрсөткүчтөрүнөн төмөн болуп эсептелет (85 жана 75 % тиешелүү түрдө).

Заманбап молекулярдык диагностикалоо методдорун киргизүүнүн, дары-дармектерге сезимталдыгын культуралык изилдөөнүн жана тестирлөөнү камтууну кеңейтүүнүн натыйжасында кургак учуктун дары-дармектерге туруктуу формасынын тастыкталган учурларынын саны көбөйүүдө.

II. Ченемдик укуктук база

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-2021-жылдарга «Кургак учук-V» программасы (мындан ары - Программа) – Кыргыз Республикасында кургак учукту контролдоо жаатындагы негизги артыкчылыктуу багыттарды аныктоочу стратегиялык документ болуп саналат. Бул Программа Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 24-майындагы № 309 токтому менен бекитилген саламаттык сактоону реформалоонун 2012-2018-жылдарга «Ден соолук» улуттук

Приложение 1

Программа Правительства Кыргызской Республики «Туберкулез - V» на 2017-2021 годы

I. Общая оценка текущей ситуации

Кыргызская Республика – одна из стран с высоким уровнем туберкулеза по данным Европейского регионального бюро Всемирной организации здравоохранения и входит в число стран 27 стран с высоким уровнем множественной лекарственно-устойчивой формы туберкулеза (далее - МЛУ-ТБ).

В результате реализации предыдущих Национальных противотуберкулезных программ улучшилось качество диагностики и лечения больных туберкулезом, что привело к снижению уровня заболеваемости и смертности населения от туберкулеза.

Показатель заболеваемости туберкулезом снижен с 167,8 случаев на 100 000 населения (2001 г.) до 93,4 случаев (2016 г.), смертность от туберкулеза - с 27,0 случаев (2001 г.) до 5,6 случаев (2016 г.) на 100 000 населения. Почти в четыре раза снизилась заболеваемость детей: с 82,2 случаев (2002 г.) до 20,8 случаев на 100 000 населения (2016 г.). Эффективность лечения больных чувствительной формой туберкулеза в республике составила 80,5 %, больных с МЛУ-ТБ – 56,1 %, что ниже рекомендуемых показателей Всемирной организации здравоохранения (85 и 75 % соответственно).

В результате внедрения современных молекулярных методов диагностики, увеличения охвата культуральными исследованиями и тестированием на лекарственную чувствительность увеличивается число подтвержденных случаев лекарственно-устойчивых форм туберкулеза.

II. Нормативная правовая база

Программа Правительства Кыргызской Республики «Туберкулез – V» на 2017-2021 годы (далее - Программа) – стратегический документ, определяющий основные приоритетные направления в области контроля туберкулеза в Кыргызской Республике. Данная Программа скоординирована с Национальной программой реформирования здравоохранения «Ден соолук» на 2012-2018 годы, утвержденной постановлением Правительства Кыргызской Республики от 24 мая 2012 года № 309, а также с Планом действий по оптимизации оказания противотуберкулезной помощи населению Кыргызской Республики на 2017-2026 годы, утвержденным распоряжением Правительства Кыргызской Республики от 17 января 2017 года № 9-р.

программасы, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 17-январындагы № 9-б буйругу менен бекитилген 2017-2026-жылдарга Кыргыз Республикасынын калкына кургак учукка каршы жардам көрсөтүүнү оптималдаштыруу боюнча иш-аракеттер планы менен координацияланган.

III. Жетишкендиктер жана проблемалар

Кургак учукту контролдоо жаатындагы мамлекеттин саясий багыты 2016-жылдан тартып кургак учукка каршы биринчи катардагы препараттарды сатып алууга мамлекеттик бюджеттен финансы каражаттарын бөлүп берүүгө мүмкүнчүлүк түзгөн. Ага карабастан, кургак учукка каршы экинчи катардагы препараттарды сатып алуу СПИДге, кургак учукка жана безгекке каршы күрөшүү боюнча глобалдык фонддун (мындан ары – СКБГФ) каражаттарынын эсебинен сатып алынууда.

Өлкөдө кургак учукту диагностикалоонун жана дарылоонун заманбап жана натыйжалуу методдору колдонулууда. 2013-жылы заманбап жабдуулар менен камсыздалган республикалык референц лабораториясынын жаңы имараты пайдаланууга берилген.

Кургак учуктун дары-дармектерге туруктуу формасына чалдыккан оорулуулар сапаттуу дары-дармектер, анын ичинде 2017-жылдан тартып кургак учукка каршы жаңы чыгарылган препараттар жана кыска дарылоо схемалары менен камсыздалууда.

Кургак учукка, АИВ-инфекциясы менен айкалышкан КУ-КДТга чалдыккан оорулууларды коштоо боюнча заманбап мамилелер ийгиликтүү киргизилүүдө. Медициналык жардам көрсөтүүнүн бардык деңгээлдеринде кызыкдар тараптардын ортосунда өз ара аракеттенүү ишке ашырылууда.

Кургак учукка каршы өткөрүлгөн иш-чараларга карабастан Кыргыз Республикасында кургак учукка чалдыгуунун көрсөткүчү жогору бойдон калууда. Саламаттык сактоонун баштапкы звеносундагы уюмдарда кургак учук менен ооруган адамдарды дарылоонун сапатына көңүл буруу талап кылынат. Амбулатордук шарттарда кургак учукту контролго алып, дарылоо уюмдарында бейтаптарга багытталган мамилелердин талаптагыдай сакталбашы оорулуулардын дарылоодон четтеп кетүү жана дарылоо режиминин бузулуу коркунучун түзөт.

Азыркы учурга чейин кургак учук менен ооруган адамдарды социалдык колдоо маселеси иштелип чыга элек. Бул маселе бардык кызыкдар тараптардын: мамлекеттик органдардын, өкмөттүк эмес жана донор уюмдарынын катышуусун талап кылат.

Тышкы мигранттардын арасында кургак учук менен ооругандардын санынын көптүгү маанилүү проблемалардын бири бойдон калууда. Аларды аныктоонун жана дарылоонун трансчекаралык механизмдерин иштеп чыгуу жана киргизүү зарыл. Коомдо кургак учук менен ооругандарга карата

III. Достижения и проблемы

Политическая приверженность государства в области контроля туберкулеза способствовала выделению финансовых средств из государственного бюджета на приобретение противотуберкулезных препаратов первого ряда начиная с 2016 года. Тем не менее, закупка противотуберкулезных препаратов второго ряда все еще осуществляется на средства Глобального фонда для борьбы со СПИДом, туберкулезом и малярией (далее – ГФСТМ).

В стране внедрены и применяются современные и эффективные методы диагностики и лечения туберкулеза. В 2013 году запущено в эксплуатацию новое здание республиканской референс-лаборатории с современным оборудованием.

Больные лекарственно-устойчивой формой туберкулеза обеспечиваются качественными лекарствами, в том числе с 2017 года новыми противотуберкулезными препаратами и короткими схемами лечения.

Успешно внедряются современные подходы к ведению больных туберкулезом, МЛУ-ТБ в сочетании с ВИЧ-инфекцией. Осуществляется взаимодействие между заинтересованными сторонами на всех уровнях оказания медицинской помощи.

Несмотря на проводимые противотуберкулезные мероприятия, показатель заболеваемости туберкулезом в Кыргызской Республике остается высоким. Требует внимания вопрос качества лечения больных туберкулезом в организациях первичного звена здравоохранения. Недостаточное соблюдение пациент-ориентированного подхода в организации контролируемого лечения туберкулеза в амбулаторных условиях создает риск отрыва больных от лечения и нарушения режима лечения.

До настоящего времени не отработан вопрос социальной поддержки больных туберкулезом. Данный вопрос требует вовлечения всех заинтересованных сторон: государственных органов, неправительственных и донорских организаций.

Одной из важных проблем остается высокий уровень заболеваемости туберкулезом внешних мигрантов. Существует необходимость разработки и внедрения трансграничных механизмов их выявления и лечения. Стигма и дискриминация по отношению к больным туберкулезом в обществе способствуют позднему выявлению заболевания и отрыву от лечения.

IV. Цели

Целями Программы являются дальнейшее снижение уровня заболеваемости и смертности от туберкулеза в Кыргызской Республике,

стигма жана дискриминациялоо ооруну кеч аныктоого жана дарылоодон четтеп кетүүгө алып келет.

IV. Максаттары

Программанын максаты Кыргыз Республикасында кургак учукка чалдыгуунун жана өлүмгө учуроонун деңгээлин андан ары азайтуу, кургак учуктун дары-дармектерге туруктуу формасынын өсүшүн алдын алуу болуп саналат.

V. Артыкчылыктар

Программанын негизги артыкчылыктуу багыттары болуп кургак учук менен ооругандарды профилактикалоо, аныктоону жана диагностикалоону жакшыртуу, дарылоонун натыйжалуулугун жогорулатуу, дарылоонун бейтапка багытталган моделин түзүү, кургак учукту контролдоо маселелеринде жарандык коом менен өз ара аракеттенүүнү күчөтүү саналат.

Пландалган иш-чаралар контактка кирген 5 жашка чейинки балдарды, АИВ-инфекциясына чалдыккан адамдарды, химиялык жана алкоголго көз каранды адамдарды, мигранттарды, камактан бошотулгандарды, медициналык кызматкерлерди, иммундук статусунун азаюусу менен коштолгон өнөкөт ооруларга чалдыккан адамдарды камтыган кургак учуктун өнүгүп кетүүсүнүн жогорку тобокелдиги бар топторуна акцент коюу менен аткарылат.

1. Кургак учукту профилактикалоо

Программанын алкагында кургак учукту профилактикалоо боюнча иш-чаралар ушул Программаны аткаруу боюнча иш-чаралар планында чагылдырылган жана өзгөчө иммунопрофилактиканы (БЦЖ вакцинациясын), жогорку тобокелдиктеги тобундагы адамдар үчүн химиопрофилактиканы камтыйт. Ден соолугу чың, жаңы төрөлгөн бардык ымыркайларды 2-3-күнү БЦЖга вакцинациялоо жана жаңы төрөлгөн балдардын 95 пайыздан кем эмес бөлүгүн камтуу зарыл.

Кургак учукка чалдыгуунун жогорку тобокелдиктеги тобуна таандык адамдарга: контактка кирген 5 жашка чейинки балдарга жана Мантуга текшерүүдө оң натыйжа берген, АИВ-инфекциясына чалдыккан балдарга жана чоңдорго химия профилактикасы жүргүзүлөт.

Кургак учук менен ооругандар, өзгөчө КУ-КДТ бейтаптары менен контактка кирген адамдарды текшерүү боюнча иш-чаралар Программада каралган, рентгенологиялык текшерүүнү, анын ичинде балдар үчүн компьютердик томографияны каржылоо маселеси камтылган.

Кургак учук инфекциясын жуктуруу жана жайылтуу коркунучун азайтуу максатында саламаттык сактоонун бардык уюмдарында

предотвращение роста заболеваемости туберкулезом с лекарственной устойчивостью.

V. Приоритеты

Основными приоритетными направлениями Программы являются профилактика, улучшение выявления и диагностики, повышение эффективности лечения больных туберкулезом, формирование пациент-ориентированной модели лечения, усиление взаимодействия с гражданским обществом в вопросах контроля туберкулеза.

Запланированные мероприятия будут осуществляться с акцентом на группы высокого риска развития туберкулеза, включающих контактных детей до 5 лет, лиц с ВИЧ-инфекцией, лиц с химической и алкогольной зависимостью, мигрантов, бывших заключенных, медицинских работников, лиц с хроническими заболеваниями, сопровождающимися снижением иммунного статуса.

1. Профилактика туберкулеза

Мероприятия по профилактике туберкулеза в рамках Программы отражены в Плане мероприятий по реализации настоящей Программы и включают специфическую иммунопрофилактику (вакцинация БЦЖ), химиопрофилактику для лиц из групп высокого риска. Необходимо вакцинирование БЦЖ всех здоровых новорожденных на 2-3 день жизни, с охватом новорожденных детей не менее 95 процентов.

Химиопрофилактика будет проводиться лицам, относящимся к группе высокого риска заболевания туберкулеза: контактные дети до 5 лет и с положительной пробой Манту, дети и взрослые с ВИЧ-инфекцией.

Программа предусматривает мероприятия по обследованию лиц, состоявших в контакте с больными туберкулезом, особенно с МЛУ-ТБ пациентами, решение вопроса финансирования рентгенологического обследования, в том числе компьютерной томографии для детей.

С целью снижения риска передачи и распространения туберкулезной инфекции во всех организациях здравоохранения будут усилены меры инфекционного контроля. Внедрение амбулаторного лечения будет являться мерой, направленной на сокращение риска внутрибольничного инфицирования туберкулезом.

2. Улучшение выявления и диагностики больных туберкулезом

Программой предусмотрен комплекс мер, включающий мероприятия по активному выявлению туберкулеза. В основе более детального анализа будет уточнен контингент группы высокого риска и определены наиболее эффективные методы скрининга на туберкулез. Будут разработаны подход и

инфекциялык контролдоо чаралары күчөтүлөт. Амбулатордук дарылоону киргизүү кургак учукту ооруканын ичинен жуктуруу коркунучун кыскартууга багытталган чара катары эсептелет.

2. Кургак учук менен ооругандарды аныктоону жана диагностикалоону жакшыртуу

Программада кургак учукту активдүү аныктоо боюнча иш-чараларды камтыган чаралар комплекси каралган. Кыйла деталдуу талдоонун негизинде жогорку тобокелдиктеги топтун контингенти такталат жана кургак учукка скрининг алуунун кыйла натыйжалуу методдору аныкталат. Контактка кирген адамдарды текшерүүнүн мамилелери жана методологиясы иштелип чыгат, кургак учукту эрте аныктоо маселелери боюнча саламаттык сактоонун биринчи звеносунун жана коомдук саламаттык сактоо кызматынын милдеттери аныкталат.

Кургак учукту тез диагностикалоону жакшыртуу максатында региондорго GeneXpert платформасы сатып алынган жана орнотулган. Программада аталган платформаларды техникалык тейлөө маселелерин чечүү, аларды картриджедер менен камсыздоо, патологиялык материалды (какырык, өпкөдөгү суюктук, араандан алынган сүртүндү, ириң ж.б.) изилдөөгө алып баруу каралган.

3. Кургак учук менен оорулууларды дарылоонун сапатын жана натыйжалуулугун жогорулатуу

Кургак учукка каршы препараттар менен үзгүлтүксүз камсыздоо кургак учукка каршы иш-чаралардын ийгилигинин кепили болуп саналат.

Программада кургак учуктун дары-дармектерге туруктуу формасын сапатуу дарылоо үчүн кургак учукка каршы препараттарды сатып алуудагы донорлордун каржылоосун мамлекетке акырындык менен өткөрүп берүү каралган.

Программанын алкагында кургак учукка каршы жаңы чыгарылган препараттарды натыйжалуу пайдалануу жана кыска мөөнөтке дарылоо схемаларын киргизүү, амбулатордук шарттарда контролго алынган дарылоо боюнча бейтапка багытталган натыйжалуу мамилелерди киргизүү, дарылоонун жүрүшүндө психологиялык коштоо маселелери каралат.

Программада бейтаптарга жана алардын үй-бүлө мүчөлөрүнө социалдык жардам берүү маселесин чечүү каралган. Азыркы учурда оорулууларга колдоо көрсөтүү СКБГФ каражаттарынын эсебинен жүргүзүлүүдө, ал өзүнө азык-түлүк пакеттерин, транспорт чыгымдарын акчалай компенсациялоо жана дарыланууга аракетин колдоого алуу үчүн оорулууларга шыктандыруучу төлөмдөрдү камтыйт.

методология обследования контактных лиц, задачи первичного звена здравоохранения и службы общественного здравоохранения в вопросах раннего выявления туберкулеза.

С целью улучшения быстрой диагностики туберкулеза было закуплено и установлено в регионах 24 платформы GeneXpert. Программой предусматривается решение вопроса технического обслуживания данных платформ, обеспечения их картриджами, транспортировки патологического материала на исследование (мокрота, плевральная жидкость, мазок из зева, гной и др.).

3. Повышение качества и эффективности лечения больных туберкулезом

Бесперебойное обеспечение противотуберкулезными препаратами является залогом успеха противотуберкулезных мероприятий.

Программа предусматривает постепенный переход от донорского на государственное финансирование закупок противотуберкулезных препаратов для лечения лекарственно-устойчивых форм туберкулеза с обеспечением их качества.

В рамках Программы будут рассмотрены вопросы эффективного использования новых противотуберкулезных препаратов и внедрения укороченных схем лечения, внедрения эффективных пациент-ориентированных подходов к контролируемому лечению в амбулаторных условиях, психологического сопровождения в процессе лечения.

Программа предусматривает решение вопроса социальной помощи пациентам и членам их семей. В настоящее время поддержка больных осуществляется на средства ГФСТМ и включает продовольственные пакеты, денежные компенсации транспортных расходов и мотивационные выплаты больным для поддержания приверженности к лечению.

4. Совершенствование системы мониторинга и оценки

Утверждено руководство по мониторингу и оценке противотуберкулезной программы, внедряется Национальная электронная система слежения за случаями туберкулеза в Кыргызской Республике «ES/TB-KG». Данные инструменты обеспечивают своевременную регистрацию случаев туберкулеза, мониторинг лечения, планирование закупки лекарственных препаратов, улучшение системы учета и отчетности по туберкулезу в республике, проведение адекватного анализа данных.

5. Взаимодействие с гражданским обществом

Гражданское общество является важным партнером Программы. Необходимы разработка механизма его активного вовлечения в борьбу

4. Мониторинг жана баалоо системасын өркүндөтүү

Кургак учукка каршы программага мониторинг жана баалоо жүргүзүү боюнча колдонмо бекитилген, Кыргыз Республикасында кургак учукка байкоо жүргүзүүчү «ES/TB-KG» улуттук электрондук системасы ишке киргизилүүдө. Бул каражат кургак учук оорусун өз убагында каттоону, дарылоого мониторинг жүргүзүүнү, препараттарын сатып алууну пландоону, республикада кургак учук боюнча отчет берүү жана эсепке алуу системасын жакшыртууну, маалыматтарга адекваттуу талдоо жүргүзүүнү камсыз кылат.

5. Жарандык коом менен өз ара аракеттенүү

Жарандык коом Программанын маанилүү өнөктөшү болуп саналат. Аны кургак учукка каршы күрөшүүгө активдүү катыштыруу механизмин, ошондой эле кургак учук менен ооруган бейтаптарга карата стигма жана дискриминацияловну азайтуу боюнча иш-чараларды иштеп чыгуу зарыл. Жарандык коомго өкмөттүк эмес уюмдар, коомдук топтор, диний уюмдар, фонддор, адвокаттык топтор жана ар түрдүү ооруга чалдыккан адамдардын уюмдары кирет.

6. Кургак учукка каршы кызматты мамлекеттик каржылоонун үлүшүн акырындык менен көбөйтүү

СКБГФ кургак учукка каршы препараттарды, реагенттерди, лабораториялык изилдөөлөр үчүн чыгымдоочу материалдарды сатып алуу, кургак учук менен ооругандарга шыктандыруучу төлөмдөрдү берүү үчүн финансылык колдоо көрсөтөт.

СКБГФ тарабынан 2018-жылдын башынан тартып каржылоонун кыскара тургандыгын эске алуу менен кургак учукка каршы иш-чараларды каржылоо боюнча мамлекеттин салымын акырындык менен көбөйтүү зарылчылыгы пайда болууда.

VI. Программага мониторинг жана баалоо жүргүзүү

Программанын аткарылышына мониторинг жүргүзүү аны ишке ашыруу боюнча иштелип чыккан Иш-чаралар планына ылайык Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги тарабынан аткарылат.

VII. Программаны ресурстук камсыздоо

Программаны каржылоо мамлекеттик бюджеттин (44 %), эл аралык уюмдардын (24 %) каражаттарынын эсебинен жүргүзүлөт, каржылоонун башка булактарын издөө иштери улантылат (32 %). Мамлекеттик

с туберкулезом, а также мероприятия по снижению стигмы и дискриминации по отношению к пациентам с туберкулезом. Гражданское общество включает неправительственные организации, общественные группы, религиозные организации, фонды, адвокативные группы и организации людей, имеющих различные заболевания.

6. Постепенное увеличение доли государственного финансирования противотуберкулезной службы

ГФСТМ предоставляет финансовую поддержку для закупки противотуберкулезных препаратов, реагентов, расходных материалов для лабораторных исследований, мотивационных выплат больным туберкулезом.

Учитывая ожидаемое сокращение финансирования со стороны ГФСТМ начиная с 2018 года, возникает необходимость в постепенном увеличении вклада государства в финансирование противотуберкулезных мероприятий.

VI. Мониторинг и оценка Программы

Мониторинг исполнения Программы будет осуществляться Министерством здравоохранения Кыргызской Республики согласно разработанному Плану мероприятий по ее реализации.

VII. Ресурсное обеспечение Программы

Финансирование реализации Программы будет осуществляться за счет средств государственного бюджета (44 %), международных организаций (24 %), будет продолжен поиск других источников финансирования (32 %). Государственные средства будут направлены на оплату заработной платы медицинским работникам, отчисления в Социальный фонд Кыргызской Республики, питание пациентов в больницах и коммунальные услуги противотуберкулезных организаций.

VIII. Выполнение Плана по реализации Программы

Координация исполнения мероприятий Плана по реализации Программы будет осуществляться Министерством здравоохранения Кыргызской Республики посредством:

- обеспечения мониторинга реализации Плана по реализации Программы;
- сотрудничества с международными партнерами, местными неправительственными организациями, заинтересованными государственными органами.

2-тиркеме

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-2021-жылдарга «Кургак учук-V» программасын ишке ашыруу боюнча иш-чаралар планы

№	Милдеттер	Чаралар/Иш-аракеттер	Күтүлгөн натыйжалар/ индикаторлор	Ишке ашыруу мөөнөттөрү						Жооптуу аткаруу-чулар
				2016-ж. базалык көрсөт-күч	2017-ж.	2018-ж.	2019-ж.	2020-ж.	2021-ж.	
1-артыкчылык. Профилактика										
1.1	**Кургак учук боюнча профилакти-калык иш-чараларды камсыздоо**	Системалык скрининг (профилактикалык кароолор, жогорку тобокелдиктеги топтогу адамдарды, анын ичинде кургак учук менен ооругандар менен контактка кирген адамдарды туберкулиндик диагностикалоо)	Флюорографиялык текшерүү	90,9 %	91 %	92 %	93 %	94 %	95 %	УФБ, ОАМСЭКД, ЖАМК, ЭСӨМ
		Туберкулин менен үзгүлтүксүз камсыздоо	Туберкулиндик-диагностикалоо	47,1 %	90 %	91 %	92 %	93 %	95 %	
		БЦЖ вакцинасы менен үзгүлтүксүз камсыздоо	Жаңы төрөлгөн балдарды кургак	96 %	96,5 %	96,8 %	97 %	97,5 %	98 %	

Приложение 2

План мероприятий
по реализации Программы Правительства Кыргызской Республики
«Туберкулез-V» на 2017-2021 годы

№	Задачи	Меры/Действия	Ожидаемые результаты/ индикаторы	Срок реализации						Ответ-ствен-ные испол-ните-ли
				Базо-вый пока-затель 2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	
Приоритет 1. Профилактика										
1.1	**Обеспечить профилак-тические мероприя-тия по туберкулезу**	Систематический скрининг (профилактические осмотры, туберкулино-диагностика лиц из групп высокого риска, в том числе контактных с больным с туберкулезом)	Охват флюорообследо-ванием	90,9 %	91 %	92 %	93 %	94 %	95 %	НЦФ, ДПЗ и ГСЭН, ГСИН, МТСР
		Бесперебойное обеспечение туберкулином	Охват туберкулино-диагностикой	47,1 %	90 %	91 %	92 %	93 %	95 %	
		Бесперебойное обеспечение вакциной БЦЖ	Охват новорожденных детей противо-	96 %	96,5 %	96,8 %	97 %	97,5 %	98 %	

			учукка каршы БЦЖ вакцинасы менен эмдөө							
		АИВ-инфекциясына чалдыккандар жана КУ оорулуулар менен контактка кирген балдар үчүн кургак учукка каршы профилактикалык терапия	АИВ-инфекциясына чалдыккандар үчүн кургак учукка каршы профилактикалык терапия	40 %	50 %	60 %	70 %	80 %	90 %	СПИД РБ, ОАМСЭКД
			КУ оорулуулар менен контактка кирген балдар үчүн кургак учукка каршы профилактикалык терапия	87,2 %	88 %	89 %	91 %	96 %	100 %	УФБ
1.2	**Кургак учукка каршы уюмдарда жана БМСЖда ооруканын ичинде инфекция жуктуруу**	Кургак учукка каршы уюмдардын жана БМСЖнын деңгээлинде инфекциялык контролдоо боюнча пландарды натыйжалуу ишке ашыруу	Медицина кызматкерлеринин арасында ооруга чалдыгууну кыскартуу	Калктын 100 000 адамына эсептегенде 56,7 учур	55,5	54,4	53,3	52,2	51,1	УФБ, ОАМСЭКД
			Медицина кызматкерлерин жана оорулууларды жеке коргонуу	96 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	УФБ, ОАМСЭКД, БМСЖ

			туберкулезной вакцинацией БЦЖ							
		Профилактическая противотуберкулезная терапия для ВИЧ-инфицированных и детей, контактных с больными ТБ	Профилактическая противотуберкулезная терапия для ВИЧ-инфицированных	40 %	50 %	60 %	70 %	80 %	90 %	РО СПИД, ДПЗ и ГСЭН
			Профилактическая противотуберкулезная терапия для детей, контактных с больными ТБ	87,2 %	88 %	89 %	91 %	96 %	100 %	НЦФ
1.2	**Снизить риск внутрибольничных инфекций в противотуберкулезных организациях и ПМСП**	Эффективная реализация планов по инфекционному контролю на уровне организаций противотуберкулезной службы и на уровне ПМСП	Снижение заболеваемости среди медицинских работников	56,7 случаев на 100 000 населения	55,5	54,4	53,3	52,2	51,1	НЦФ, ДПЗ и ГСЭН
			Обеспечение средствами индивидуальной защиты медицинских работников и больных	96 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	НЦФ, ДПЗ и ГСЭН, ПМСП

		Өпкөдөн тышкаркы КУну аныктоо жана дарылоо боюнча клиникалык протоколдорду кайра кароо	Өпкөдөн тышкаркы КУ боюнча бекитилген клиникалык протокол			Иштепчыгуу	Киргизүү	Киргизүү	Киргизүү	
		Клиникалык протоколго ылайык өпкөдөн тышкаркы КУну аныктоонун сапатын жакшыртуу	Жаңы КУ учурларынын арасында өпкөдөн тышкаркы КУнун үлүшүн азайтуу	24,6 %	24 %	22 %	20 %	18 %	15 %	УФБ, КР ССМ, БМСЖ
3-артыкчылык. Кургак учук менен ооруулуларды дарылоонун сапатын жана натыйжалуулугун жогорулатуу										
3.1	**КУну дарылоо сапатын жакшыртуу**	Саламаттык сактоо уюмдарында кургак учукту, анын ичинде кургак учуктун дары-дармектерге туруктуу формасын аныктоону жана дарылоону жакшыртуу	КУга чалдыгууну азайтуу	Көрсөткүч: калктын 100000 адамына эсептегенде 93,4 учур	93	92,7	90,9	89,2	87,5	УФБ, ЖАМК, ОАМСЭКД, БМСЖ
			КУдан өлүмгө учуроону азайтуу	калктын 100000 адамына эсептегенде 5,6 учур	5,5	5,4	5,3	5,2	5,0	
			Көпчүлүк дары-дармектерге	56,2 %	60 %	63 %	65 %	67 %	73 %	

		Улучшение качества выявления внелегочного ТБ в соответствии с клиническим протоколом	Уменьшение доли внелегочного ТБ среди новых случаев ТБ	24,6 %	24 %	22 %	20 %	18 %	15 %	НЦФ, МЗ КР, ПМСП
Приоритет 3. Повышение качества и эффективности лечения больных туберкулезом										
3.1	**Улучшить качество лечения ТБ**	Улучшение выявления и лечения туберкулеза, в том числе лекарственно-устойчивых форм туберкулеза в организациях здравоохранения	Снижение заболеваемости ТБ	Показатель: 93,4 случаев на 100000 населения	93	92,7	90,9	89,2	87,5	НЦФ, ГСИН, ДПЗ и ГСЭН, ПМСП
			Снижение смертности от ТБ	5,6 случаев на 100000 населения	5,5	5,4	5,3	5,2	5,0	
			Успех лечения туберкулеза с множественной лекарственной устойчивостью	56,2 %	60 %	63 %	65 %	67 %	73 %	
		Бесперебойное обеспечение противотуберкулезными препаратами 1-го и 2-го	Обеспечение противотуберкулезными препаратами 1-го	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	МЗ КР, НЦФ, ДЛО-МТ

			туруктуу кургак учукту дарылоодо ийгиликке жетишүү							
		1 жана 2-катардагы кургак учукка каршы препараттар, анын ичинде кургак учукка каршы жаңы препараттар менен үзгүлтүксүз камсыздоо	1 жана 2-катардагы кургак учукка каршы препараттар, анын ичинде кургак учукка каршы жаңы препараттар менен камсыздоо	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	КР ССМ, УФБ, ДКМТД
		КУ оорулууларын медициналык-социалдык жана психологиялык коштоо жөнүндө жобону иштеп чыгуу	КУ оорулууларын медициналык-социалдык жана психологиялык коштоо жөнүндө жобо		Иштеп чыгуу	Иштеп чыгуу	Киргизүү	Индикаторду аткаруу	Индикаторду аткаруу	КР ССМ, ЖАМК, УФБ, ПӨРБ, РНБ, ЭСӨМ КЭУ

		ряда, в том числе новыми противотуберкулезными препаратами	и 2-го ряда, в том числе новыми противотуберку-лезными препаратами							
		Разработка положения о медико-социальном и психологическом сопровождении ведения больных ТБ	Положение о медико-социальном и психологическом сопровождении ведения больных ТБ		Разра-ботка	Разра-ботка	Внед-рение	Вы-полне-ние инди-катора	Вы-полне-ние инди-катора	МЗ КР, ГСИН, НЦФ, РЦПЗ, РЦН, МТСР НКО
4. Совершенствование системы мониторинга и оценки										
4.1	**Совершенст-вовать систему мониторинга и оценки**	Проведение мониторинговых визитов с целью контроля качества противотуберкулезной помощи населению в организациях здравоохранения	Охват мониторинговыми визитами организаций здравоохранения, проводящих выявление и лечение туберкулеза	78 % от запла-ниро-ванных	80 %	85 %	90 %	95 %	100 %	МЗ КР, НЦФ, ОЦБТ, ПМСП
		Усовершенствование системы учета и отчетности по туберкулезу путем внедрения электронного регистра ES/TB-KG на всех уровнях	Внедрение информационной системы на все уровни оказания противотуберкулез-	Разра-ботана, пилоти-рована	Внед-рение на об-ласт-ной	Внед-рение на район-ный	Внед-рение на район-ный	Вы-полнен ие инди-катора	Вы-полне ние инди-катора	

4. Мониторинг жана баалоо системасын өркүндөтүү										
4.1	**Мониторинг жана баалоо системасын өркүндөтүү**	Саламаттык сактоо уюмдарында калкка көрсөтүлүүчү кургак учукка каршы жардамдын сапатын контролдоо максатында мониторингдик иш сапарларга чыгуу	Кургак учукту аныктоочу жана дарылоочу саламаттык сактоо уюмдарын мониторингдик иш сапарлар менен камтуу	Пландал-гандан 78 %	80 %	85 %	90 %	95 %	100 %	КР ССМ, УФБ, ККОБ, БМСЖ
		Калкка кургак учукка каршы жардам көрсөтүүнүн бардык деңгээлдеринде ES/TB-KG электрондук каттоону киргизүү аркылуу кургак учук боюнча отчет берүү жана эсепке алуу системасын өркүндөтүү	Кургак учукка каршы жардам көрсөтүүнүн бардык деңгээлдерине маалыматтык системаны киргизүү	Иштелип чыккан, сыналган	Облустук деңгээлде киргизүү	Райондук деңгээлде киргизүү	Райондук деңгээлде киргизүү	Индикаторду аткаруу	Индикаторду аткаруу	
5-артыкчылык. Жарандык коом менен өз ара аракеттенүү										
5.1	**Жарандык коом менен өз ара аракетте-**	КУга каршы кызмат көрсөтүүлөр чөйрөсүнө, кабардар болуу деңгээлин жогорулатууга дартты аныктоого,	КУга каршы кызмат көрсөтүүлөр чөйрөсүнө жарандык коомдун уюмдарын тартуу		Иштеп чыгуу	Иштеп чыгуу	Киргизүү	Индикаторду аткаруу	Индикаторду	УФБ, МЗ, КЭУ

		оказания противотуберкулезной помощи населению	ной помощи		уро-вень	уро-вень	уро-вень			
Приоритет 5. Взаимодействие с гражданским обществом										
5.1	**Улучшить взаимодей-ствие с граждан-ским обществом**	Разработка и использование механизмов вовлечения организаций гражданского общества в предоставление услуг в сфере борьбы с ТБ, в повышение информированности, активное выявление, улучшение доступа к лечению, удержание на лечении, предоставление психо-социальной помощи и снижение стигмы	Разработанные механизмы вовлечения организаций гражданского общества в предоставление услуг в сфере борьбы с ТБ		Разра-ботка	Разра-ботка	Внед-рение	Вы-полне-ние инди-катора	Вы-полне-ние инди-катора	НЦФ, МЗ, НКО
5.2	**Снизить стигму в отношении больных ТБ**	Обучение и использование ресурсов сельских комитетов здоровья, групп волонтеров и международных организаций в целях повышения		Ежегодная разработка, обновление и распространение информационных материалов, направленных на улучшение информированности о ТБ, преодоление стигмы и дискриминации больных ТБ						РЦУЗ, НЦФ, ОМСУ НКО

	нүүнү жакшыртуу	дарылануугa жеткиликтүүлүктү жакшыртууга, дарылануунун аягына чыгарууга, психологиялык-социалдык жардам көрсөтүүгө жана стигманы азайтууга жарандык коомдун уюмдарын тартуу механизмдерин иштеп чыгуу жана пайдалануу	механизмдери иштелип чыккан						атка руу	
5.2	**КУ оорулууларга карата стигманы азайтуу**	Калктын аялуу катмарынын арасында (мигранттар, БОМЖдор, камактагылар, ЛЖВ, алкоголдук жана наркотикалык көз карандуулуктагы адамдар) стигманы жана дискриминациялоону азайтуу, эрте кайрылуу жана аныктоо, калктын кабардар болуу деңгээлин жогорулатуу максатында айылдык ден соолук комитеттеринин, волонтерлор топторунун		КУ боюнча кабардар болуу деңгээлин жакшыртууга багытталган маалыматтык материалдарды жыл сайын иштеп чыгуу, жаңылоо жана жайылтуу, КУ оорулууларынын стигмага жана дискриминациялоого дуушар болтурбоо						ДЧРБ, УФБ, ЖӨБ, КЭУ

7

		информированности населения, ранней обращаемости и выявляемости, снижения стигмы и дискриминации среди уязвимых слоев населения (мигранты, БОМЖи, заключенные, ЛЖВ, лица, страдающие алкогольной и наркотической зависимостью)								
6. Постепенное увеличение доли государственного финансирования противотуберкулезной службы										
6.1	**Постепенный переход с донорского финансирования на государственное**	Перераспределение средств, сэкономленных в рамках реализации оптимизации противотуберкулезной службы	Увеличение государственного финансирования закупки ПТП 2-го ряда от общей потребности	0 %	0 %	10 %	15 %	20 %	30 %	ФОМС

Список сокращений:

БЦЖ - бацилла Кальметта и Герена (вакцина против туберкулеза);
ВИЧ - вирус иммунодефицита человека;
ГСИН - Государственная служба исполнения наказания при Правительстве Кыргызской Республики;
ДЛОМТ - Департамент лекарственного обеспечения и медицинской техники при Министерстве здравоохранения Кыргызской Республики;
ДПЗиГСЭН -Департамент профилактики заболеваний и государственного санитарно-эпидемиологического надзора при Министерстве здравоохранения Кыргызской Республики;
МЗ КР - Министерство здравоохранения Кыргызской Республики;
ОМСУ - органы местного самоуправления;
МТСР - Министерство труда и социального развития;
НКО - некоммерческие организации;
НЦФ - Национальный центр фтизиатрии;
ОЦБТ - областной центр борьбы с туберкулезом;
ПМСП - первичная медико-санитарная помощь;
ПТП - противотуберкулезные препараты;
РО СПИД - Республиканское объединение «СПИД»;
РЦН - Республиканский центр наркологии;
РЦПЗ - Республиканский центр психического развития;
ТБ - туберкулез;
РЦУЗ - Республиканский центр укрепления здоровья;
ФОМС - Фонд обязательного медицинского страхования при Правительстве Кыргызской Республики;
Xpert MTB/RIF - экспресс-метод выявления ДНК микобактерий туберкулеза и их устойчивости к рифампицину;
ES/TB-KG - электронная система слежения за случаями туберкулеза в Кыргызской Республике.

		жана эл аралык уюмдардын ресурстарын пайдалануу жана аларды окутуу								
6. Кургак учукка каршы кызматты мамлекеттик каржылоо үлүшүн акырындык менен көбөйтүү										
6.1	**Донордук каржылоодо мамлекеттик каржылоого акырындык менен өткөрүү**	Кургак учукка каршы кызматты оптималдаштыруунун алкагында үнөмдөлгөн каражаттарды кайра бөлүштүрүү	Жалпы муктаждыктан 2-катардагы ККПны сатып алууну мамлекеттик каржылоо үлүшүн көбөйтүү	- 0 %	0 %	10 %	15 %	20 %	30 %	ММКФ